

Pojem sociální politika

Sociální problémy

významné nebo početné sociální skupiny cítí podmínky života jako neuspokojující nebo významné hodnoty jako ohrožené + možnost ovlivnit nepříznivou situaci akcí

Politika (koncept akce)

volba cílů + prostředků = volby etické + volby racionální (i ekonomické)

Okruhy sociálních problémů

- Sociální rizika
životní situace - životní cyklus v
podmínkách (post)industriální společnosti
- Sociální nerovnosti
(staré - třídní, nové - etnické, genderové,
životní šance)
- Sociální integrace/začlenění, sociální
kvalita a sociální vztahy

Pojetí sociální politiky

- Úzké
následky (sociálních problémů)
kurativní, pasivní, kompenzující (dávky)
- Široké
příčiny (sociálních problémů)
preventivní, aktivní, rozvoj lidského a sociálního kapitálu, služby v širokém slova smyslu

Interní logika sociální politiky jako aplikované vědní disciplíny

- její analytické dimenze

- Sociální problémy, sociální skupiny, sociální síly/aktéři a jejich zájmy, ideologie
- Cíle a principy přijímaných opatření
- Nástroje
(legislativní, fiskální, administrativní)
- Efekty, dopady
(sociální, ekonomické, morální)

Vazby mezi úrovněmi

Geneze sociálního státu

Teze modernizace

- Problémy v důsledku modernizace
(industrializace, urbanizace, komodifikace)
= sociální rizika, sociální nerovnosti, problém dezintegrace (hodnotové základy společnosti)
- Kapacita moderní společnosti řešit problémy
= masová demokratizace
(občanská práva – obecná, politická, sociální, viz T. Marshall)
= fenomén byrokracie, administrativní kapacita státu

Vývoj sociálního státu

- Experimentace (1870 – 1920)
průmyslová rizika a sociální pojištění (úraz, nemoc, stáří...
Bismarck
- Konsolidace (1930 – 1940 +)
všeobecný konsenzus o solidaritě – zkušenost utrpení
cíl = komplexní ochrana proti sociálním rizikům / Beveridge
- Expanze (1950 – 1970+)
soutěž o výhody, zvrát v důsledku ekonomického růstu
- Krize a reformulace (1980 - ,2000 -)
 - ekonomická krize a omezení sociálního státu
 - později re-orientace: aktivace, sociální investice (*viz Treaty 1993*)současnost ?

Funkce sociální politiky

- **Ochranná (rizika)**
- **Redistributivní (nerovnosti– příjem, šance)**
- **Homogenizační (univ. práva, podmínky)**
- Stimulační (aktivita, rozvoj kapacit)
- Preventivní (předcházení rizikům)
- Integrační (důvěra, sociální kapitál, sdílení rizik)
- Kontrolní (práva – povinnosti)
- Legitimační (loajalita k spol./polit. systému systému)